

TANTÁRGYI TEMATIKA
BTOST317SOK Reprerentáció a kultúrában II. ea.

Tantárgy neve: Reprerentáció a kultúrában	Tantárgy Neptun kódja(i): BTOST311SOK, BTOST317SOK (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
	Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
	Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)
Tárgyfelelős (név, beosztás): Kertész Noémi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): Kertész Noémi adjunktus	
Tantárgyi egység: Reprerentáció a kultúrában II. ea.	
Tantárgyi egység Neptun kódja: BTOST317SOK (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)	
Javasolt félév: 3T (A szak keresztiféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan számú félév tárgyait csak ősszel, páros számúit csak tavasszal lehet felvenni.)	Előfeltétel: BTOST311SOK (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)
Óraszám/hét: BTOST311SOK: 2, BTOST317SOK: 1 (A nappali képzés heti óraszámja 14 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a következő: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)	Számonkérés módja (a/gy/k/b): kollokvium (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés módja és értékelése</i> pontnál.)
Kreditpont: BTOST311SOK: 4, BTOST317SOK: 2	Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)
Tantárgyi egység feladata és célja (röviden összefoglalva): Az előadás témája: Triumfális művészet az ókortól napjainkig: Róma, Párizs, Washington Célja annak bemutatása, hogy a mindenkori hatalmi központok hogyan jelenítik meg nagyhatalmi pozíciójukat az építészet és a képzőművészet műfajaival és eszköztárával. Az <i>imperium</i> vizuális reprerentálásáról van szó, amelynek első példáját a császárkori Róma teremtette meg és kínálja mind a mai napig. Az előadás ezért kiemelt figyelmet fordít a kezdetre: az <i>imperium Romanum</i> térképzésére, az így kialakított tereket betöltő építészeti és szobrászati alkotások bemutatására. Róma mellett a másik két példa a Napóleon korabeli Párizs és Washington D. C., National Mall	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás</i> : A hallgatók nemzetközi kontextusban ismerik meg a kulturális identitás megteremtésének és közvetítésének ikonikus alakzatait. <i>képesség</i> : Képesek lesznek az irodalmi szövegeket, illetve az ezekhez kapcsolódó kulturális jelenségeket a kultúratudomány szempontjából értelmezni. <i>attitűd</i> : A hallgatók megismerik az európai identitás társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét. <i>autonómia és felelősség</i> : A hallgatók elfogadják más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.	
Tantárgyi egység tematikus leírása 14 heti bontásban: 1-2. az obeliszok Plinius, <i>Nat. Hist.</i> 36, 64-74.	

Augustus horologiumának rekonstrukciója

Róma (Piazza del Popolo, Piazza Montecitorio, San Giovanni in Laterano előtti obeliszok, a Vatikán Szent Péter tere) és Párizs (Concorde tér) obeliszkjai.

a Washington Monument

3-5: a diadalív

Plinius, *Nat. Hist.* 34, 27.

Augustus susai diadalíve; Titus, Septimius Severus és Constantinus diadalíve Rómában

a párizsi Arc de Triomphe

a berlini Brandenburger Tor

6-7: a diadaloszlop

Plinius, *Nat. Hist.* 34, 20-21, 27.

Traianus és Marcus Aurelius diadaloszlopa Rómában

Napóleon diadaloszlopa: a párizsi Vendôme oszlop

Nelson diadaloszlopa: a londoni Trafalgar oszlop

8-9: a templom

Portunus temploma (Róma, Forum Boarium) és az ú. n. Maison Carrée (Nimes)

a párizsi La Madeleine

10-11: a Pantheontól a panteonig

Plinius, *Nat. Hist.* 34, 13; 36, 38.

M. Agrippa és Hadrianus Pantheonja Rómában

a párizsi Panthéon

a washingtoni Thomas Jefferson Memorial

a washingtoni Capitolium

12: a kolosszus

Plinius, *Nat. Hist.* 34, 39-48.

Pausanias, *Görögország leírása* 5, 11.

a rhodosi kolosszus („rekonstrukció”)

az olympiai Zeus-templom kultusz szobra (rekonstrukció)

az athéni Parthenón kultusz szobra: az Athéna parthenos (rekonstrukció)

George Washington Zeusként (Történeti Múzeum, Washington D.C.)

Abraham Lincoln ülő szobra (Lincoln Memorial, Washington D.C.)

13-14.: a szöveg- és a tér architektúrája mint a hatalom reprezentációja

Vergilius: *Aeneis* VI, 679-887. és a Forum Augusti (Róma)

a Mars mező Augustus kori építészeti együttese: az Ara Pacis Augustae, a Mausoleum és a Horologium Augusti

a National Mall Washingtonban: a Capitolium, a Washington Monument, a Lincoln

Memorial, a White House és a Jefferson Memorial együttese

Félévközi számonkérés módja és értékelése (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):

A félévközi számonkérés módját és értékelését a félév kezdetekor a tantárgyi egység oktatója határozza meg.

Gyakorlati jegy/kollokvium teljesítésének módja és értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): K

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támasztott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgálhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma.

Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell

igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szerezhető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

Az előadáson bemutatott és másolható ppt-képanyag

N. H. Ramage, A. Ramage, *Römische Kunst. Von Romulus zu Konstantin*, Könnemann, Köln, 1999.

Res gestae divi Augusti (Az isteni Augustus tettei), ford. Borzsák István = Borzsák I. (szerk.), *Római történeti chrestomátia*, Bp. 1963, 193–198. (vagy bármelyik későbbi kiadás)

Idősebb Plinius, *Természetrájt. Az ásványokról és a művészetekről*, ford. Darab Ágnes, Gesztelyi Tamás, Enciklopédia, Bp., 2001.

Castiglione László, *Római művészet*, Corvina, Bp., 1971.

A művészet története sorozatban: *A klasszikus ókor*, Magyar Könyvklub, Bp., 2000.

Giandomenico di Tommaso, *Római művészet*, Corvina, Bp., 2008. (A művészet története c. sorozatban)

E. H. Gombrich, *A művészet története*, Gondolat, Bp., 1975. (különösen 35-98, 360-405.)

Szentkirályi Zoltán, *Az építészet világtörténete I-II*, 1980. (különösen I.: 146-229; II.: 244-321.)

Ajánlott irodalom a tantárgyi egység egészéhez vagy 14 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

M. Grant, *Róma császárai*, Corvina, Bp., 1996.

Pogány F., *Párizs*, Corvina, 1965.

Éric Hazan, *Párizs felfedezése. Kultúrtörténeti útikalauz*, Tipotex, Bp., 2015

Kiss Cs., *Amerikai Egyesült államok*,² Panoráma, Bp., 1982, 249-278.

Constance Mc Laughlin Green, *A History of the Capital, 1800-1950*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 2017.